

Čo by malo 3-ročné dieťa zvládnuť pred príchodom do materskej školy

Stravovanie – samostatne sa najesť (aspoň lyžicou), piť z pohára (nepoužívať kojeneckú fľašu), neodbiehať od stola počas jedenia a nerozprávať pri jedle.

Najčastejšie chyby a zlozvyky:

- dieťa nie je zvyknuté na pestrú (= rôznorodú) stravu;
- nechce prijať jedlo od iného člena rodiny ako matky, prípadne nechce jesť v inom prostredí ako doma;
- jedáva pri sledovaní televízie, v detskej izbe a podobne, a nie na obvyklom mieste na to určenom (pri jedálenskom stole);
- nie je zvyknuté poďakovať za jedlo.

Plienky / toaleta – do materskej školy sa neprijímajú deti s plienkou. Dieťa má vedieť používať záchod (nie nočník), nebáť sa sadnúť si naň. Má vedieť včas oznámiť, že potrebuje ísť na toaletu, má vedieť stiahnuť si nohavice a samostatne si sadnúť na ňu (v materských školách sú veľkosti toaletných mís prispôsobené výške detí, doma sa to rieši vložení menšieho sedadielka, prípadne aj s pridaním stabilného stolčeka).

Obliekanie / vyzliekanie – dieťa si má vedieť samo obliecť a vyzliecť jednoduchý odev, zalepiť suchý zips na obuvi. Malo by si vedieť obuť topánky na správne nohy. Malo by si nacvičovať zapínanie a odopínanie gombíkov na svetříku.

Dudlík – v tomto veku je už naozaj veľmi nevhodný. Negatívne môže pôsobiť aj na vývin reči.

Najčastejšie chyby a zlozvyky:

- dieťa rozpráva s dudlíkom v ústach, ktorý zabraňuje správnej artikulácii (to isté spôsobuje aj cukrík alebo žuvačka) a môže deformovať vyvíjajúci sa chrup a podnebie.

Hygienické návyky – vedieť si po použití toalety automaticky a samostatne umyť ruky mydlom. Vedieť používať vreckovky a správne si vyfúkať nos (každú nosovú dierku samostatne).

Reč – dieťa má vedieť zrozumiteľne formulovať jednoduché myšlienky a svoje potreby. Reč má byť plynulejšia, dieťa má používať správne tvary slov.

Najčastejšie chyby a zlozvyky:

- maznavé rozprávanie sa s dieťaťom, opakovanie nesprávnej výslovnosti po dieťati s obdivom, aké je „rozkošné“;
- ľahostajnosť príbuzných – je im jedno, že dieťa zle rozpráva (nesprávnu výslovnosť, tvary slov a nevhodné výrazy nesmie rodič nechať bez povšimnutia – podľa situácie treba po dieťati zopakovať správny výraz, ktorý dieťa môže ale aj nemusí zopakovať – stačí, že ho počulo v správnom tvare);
- odkladanie logopedickej pomoci – v prípade, že rečové nedostatky pretrvávajú dlhšie, je vhodné vyhľadať pomoc logopéda.

Osobné veci – dieťa by si malo poznať svoje osobné veci (vedieť, že toto sú jeho papučky, vetrovka,...).

Čarovné slovíčka – dieťa má vedieť pozdraviť, odzdraviť, poprosiť a poďakovať.

Socializácia – je predpokladom úspešného a bezproblémového vstupu do materskej školy. Dieťa sa má vedieť odpútať od rodičov. Má si vedieť utvárať priateľské väzby s inými deťmi a dospelými (je nevyhnutné včas ho odpútať od matky, zapájať iných členov rodiny do starostlivosti o dieťa, navštevovať s dieťaťom iné rodiny a spoločné zariadenia). Rozvíjať a podporovať jeho záujem o iných ľudí, prípadne ho posmelovať. Dieťa sa má vedieť podeliť s hračkou s iným dieťaťom, nemá si „vydupávať“ pozornosť a ústupčivosť zo strany dospelých (problematickým môže byť obdobie vzdoru vo veku cca 3 rokov – trvá niekoľko mesiacov, odznie samo).

Najčastejšie chyby a zlozvyky:

- rodičia ustupujú dieťaťu, keď si niečo „vydupkáva“ – rodič je ten, ktorý vie, čo sa môže a čo sa patrí. Dieťa sa to ešte len učí. V prípade takéhoto „vystrájania“ je najvhodnejšie zaujať pozornosť dieťaťa niečím iným, pôsobiť pokojne ale rozhodne, prípadne si ho počas „amoku“ naoko nevšímať. Krik, bitka, vyhrážanie sa málokedy pomôžu, skôr situáciu vyhrotia a skomplikujú.
- dieťa je až nezdravo naviazané na sústavnú prítomnosť matky – je vhodné, ak má dieťa vlastnú izbu alebo spí so súrodencami.

Udržanie pozornosti – dieťa v tomto veku je už schopné niekoľko minút udržať svoju pozornosť na jednu činnosť, vie sa sústrediť pri tvorení (rôznych manuálnych činnostiach), počúvať čítaný text (rozprávku) a pod.

Na záver

To, ako bude dieťa zvládať odpútanie sa od rodiny a vstup do materskej školy, záleží na rodičoch a ich hodnotách výchovy. Je nevyhnutné spolupracovať s pedagógom a dať si poradiť v oblasti výchovy dieťaťa. Pedagóg v materskej škole okrem starostlivosti o dieťa má aj úlohu usmerňovať a radiť pri problémoch vo výchove a vzdelávaní.

Láska rodičov k dieťaťu je nevyhnutná, ale musí byť citlivo vyvážená. Dieťa nesmie manipulovať s rodičmi. Rodič je ten, ktorý pomôže, postará sa, pohladí, ale keď si to situácia vyžaduje, tak pokarhá, napomenie, usmerní, vysvetlí, pre čo tak nemôže byť. Liberalizmus a prílišný obdiv dieťaťa vo výchove sa nevypláca. Často uňho vedie k egoistickému správaniu a neskorším vážnym výchovným problémom.

Povinnosťou rodiča je informovať pedagógov o zvláštnostiach dieťaťa, prípadne o jeho vývinových a zdravotných problémoch, ktoré môžu ovplyvniť pobyt dieťaťa v materskej škole.

Pri výchove dieťaťa prajeme rodičom veľa trpezlivosti, láskavosti a objektivity pri pohľade na svoje dieťa. Treba pamätať na to, že **dieťa je kópiou ľudí a prostredia, ktorí ho vychovávajú a ovplyvňujú.**